

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 24 stycznia 2023 r.

Poz. 736

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NP-II.4131.1.2.2023.5

WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 13 stycznia 2023 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 ze zm.)

orzekam

nieważność § 7 ust. 1 w zakresie zwrotu: „takich jak” uchwały nr LXII/1069/2022 Rady Gminy Tarnowo Podgórne z dnia 13 grudnia 2022 r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania – ze względu na istotne naruszenie prawa.

Uzasadnienie

Uchwała LXII/1069/2022 Rady Gminy Tarnowo Podgórne w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania (zwana dalej „uchwałą”) została podjęta na sesji w dniu 30 listopada 2022 r. Jako podstawę prawną uchwały powołano: „art. 18 ust. 2 pkt 15 oraz art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2022r. poz. 559 z późn. zm.) w związku z art. 17 ust.1 pkt 11 oraz art. 50 ust. 6 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 2268 z późn. zm.)”.

Uchwała została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu 15 grudnia 2022 r.

Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdził, co następuje:

Zgodnie z art. 50 ust. 6 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 ze zm., zwanej dalej „ustawą”) rada gminy określa, w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania.

W § 7 ust. 1 uchwały zapisano: „Świadczeniobiorca może zostać częściowo zwolniony z ponoszenia odpłatności za usługi w przypadku, gdy z analizy dochodów i wydatków danej osoby lub rodziny (w przypadku osoby w rodzinie) wynika, że nie jest ona w stanie ponieść pełnej odpłatności wynikającej z § 6, przy jednoczesnym zaistnieniu co najmniej jednej z przesłanek, takich jak: a) występowanie w rodzinie świadczeniobiorcy więcej niż jednej osoby wymagającej pomocy w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych; b) konieczność ponoszenia opłat za pobyt członka rodziny świadczeniobiorcy w domu pomocy społecznej, ośrodka wsparcia, placówce opiekuńczo-wychowawczej lub rehabilitacyjnej; c) ponoszenie stałych, niezbędnych i udokumentowanych wydatków związanych

z potrzebami mieszkaniowymi, w tym z zakupem opału, których wysokość zagraża egzystencji świadczeniobiorcy; d) korzystanie przez świadczeniobiorcę z dodatkowych, płatnych usług leczniczych i opiekuńczych; e) ponoszenie znacznych i udokumentowanych wydatków na zakup lekarstw, artykułów higienicznych lub pielęgnacyjnych”.

Zastrzeżenia organu nadzoru budzi użyty w powyższym przepisie zwrot: „takich jak”. Tak sformułowany przepis dopuszcza bowiem wprowadzenie innych, nie wskazanych w uchwale przypadków, które będą umożliwiały zwolnienie z ponoszenia opłat. Stoi to w sprzeczności z treścią udzielonego radzie upoważnienia do podjęcia uchwały. W art. 50 ust. 6 ustawy wyraźnie wskazuje się, że to organ stanowiący gminy ma określić, w drodze uchwały, szczegółowe warunki zwolnienia od opłat za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze. Uchwała taka, jako akt prawa miejscowego, staje się podstawą ewentualnego wniosku w tej sprawie i wydanej później decyzji. Za niedopuszczalną należy zatem uznać taką regulację, która umożliwia organowi wydającemu decyzję wprowadzenie według własnego uznania innych przesłanek, mogących stanowić podstawę przyznanego zwolnienia.

Podobną opinię wyrażono w uzasadnieniu wyroku WSA w Gdańsku z 2 sierpnia 2018 r. (III SA/Gd 317/18), w którym stwierdzono: „(...) Rada sformułowała przesłanki częściowego lub całkowitego zwolnienia osoby korzystającej z usług opiekuńczych z ponoszenia opłat. Jednakże posługując się w tym przepisie zwrotem »w szczególności« Rada przesądziła w sposób nieuprawniony, że katalog tych przesłanek stał się katalogiem otwartym, co w istocie oznacza, że możliwe jest realizowanie innych warunków zwolnienia z opłat, nieprzewidzianych przez regulację zaskarżonej uchwały. Tym samym określony organ podejmując decyzję w sprawie indywidualnej mógłby określać względnie przyjmować nieprzewidziane przez uchwałę warunki bądź przesłanki uprawniające do zwolnienia z odpłatności. Mając na względzie brzmienie art. 50 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej należy uznać, że wskazana regulacja została również podjęta z istotnym naruszeniem prawa”.

Biorąc powyższe pod uwagę należało orzec jak w sentencji.

Pouczenie

1. Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

2. Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski

(-) Michał Zieliński

(dokument podpisany elektronicznie)

Otrzymują:

Rada Gminy Tarnowo Podgórne

Wójt Gminy Tarnowo Podgórne